

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen nedelj in izankov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Na tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); taven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin p. cccio št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Proč od Gradca!

Iz Gradca nam pišejo o tem aktualnem vprašanju in mi priobčujemo ob moralni odgovornosti g. dopisnika:

Že dva dopisa je prinesel «Slov. Narod» zoper politiko abstinence deželnih poslancev štajerskih. »Narodov« dopisnik meni, da bi bilo boljše, ako bi slovenski poslanci razgrajali v Gradu po Wolfovski, nego da ne prihajajo v zbornico. Že »Grazers Tagespost« je opozorila »Narodovega« dopisnika po vsej pravici, da bi Slovenci z razgrajanjem še manje dosegli, nego z abstinenco. Gotovo. Potem bi nemška gospoda lahko rekli Slovence in vladi na Dunaju: Ti slovenski poslanci sami nočejo, da bi se kaj storilo in stvarno delovalo za deželo. Z razgrajanjem bi Slovenci še le prav pogoreli. Ne, politika slovenskih poslancev, kakor je sedaj, je edino prava, ker je prirojena sedanjim razmeram. Naši poslanci ne dosežejo nič, če v Gradu govorijo in tirajo naše pravice, in ne dosežejo nič, če se zborovane ne udeležujejo. To mora sprevideti naš narod. Edino logična posledica tega dejstva pa je ta, da štajerski Slovenci morajo težiti po samoupravi, kakor jo tirjajo Italijani v Tirolu!

Naj se Nemei tudi delajo, kakor da jim je vseeno, ali Slovenci prihajajo v Gradec ali ne in mi tudi verujemo radi, da so rajše med seboj — in baš to bi jim mi kar najraje privoščili, seveda s pogojem, da bomo tudi mi isto tako med seboj —, ali to jedno je vendar gotovo, da jim je abstinencia slovenskih poslancev jako košljiva stvar. Če bi ne bilo tako, potem pa moramo vprašati: čemu so priredili tisto perfidno komedijo, ko so podkupili nekoliko slovenskih odpadnikov, da so šli v Gradec v imenu slovenskega naroda protestirati proti abstinenci? Le jekleni in dosledni moramo biti! Za sedaj — pravim: za sedaj — je politika abstinence na štajerskem najbolj priporočljiva. Seveda je našim poslancem v dolžnost, da pridno zahajajo med narod in poučujejo istega: za kaj gre prav za prav!

Spodnji Štajer ima svoj poseben zgodovinski razvoj, ima posebno prebivalstvo, ima svoje posebne interese in mora torej tirjati svojo posebno vlado! Če hočejo nemška gospoda biti sami v Gradu, pa naj bodo! Ali vedo naj, da tudi mi hočemo biti sami za se! Edini kraj, kjer morejo naši poslanci sedaj oficijelno nastopati, je Dunaj, dunajski parlament! Tam naj ustvarijo našo

»Slovensko ligo« ter naj dosledno in vstrajno in neizprosno tirjajo preosnovno avstrijske ustave v federalističnem zmislu! Le v tej je naša rešitev iz železnega objema pangermanizma. V Gradu pa nočemo in tudi ne moremo iskati več svojih pravic. Ne moremo, tudi ko bi hoteli, ker nam nemška gospoda, ki so v večini, onemogočajo to. Geslo naše mora biti torej: proč od Gradca!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 24. junija 1901.

Z dogodkom v deželnem zboru istrskem se bavi seveda vse novinstvo v državi. A ravno ob tej priliki je razvidno, kako so se časi spremenili! Nekdaj so ti istrski razvajenci mogli vsikdar računati, da ves aparat, s katerim razpolaga nemški liberalizem v Avstriji, stopi v akcijo in da bo hreščal in ropotal v obrambo njihovo in v opravičevanje vsakega nasilja njihovega. Sedaj pa postaja tako nekam mučno samotno okolo njih. Prijatelji izginjajo, ali pa so postali nekam malobesedni; aparat, ki jih je branil vsikdar, noče več prav funkcionirati kakor je nekdanj. Sosebno sedaj, o demonstraciji, ki so jo vprizorili v Kopru, se nemški prijatelji naših gospodovalcev k večjemu povspevajo do rahle besede dvoma, da-li je postopanje gospoda Körberja opravičljivo, do čim vsi drugi listi ali ostro prijemajo razgredo gospodo, ali pa jih kažejo v luči — smešnosti.

»Information« piše, da pretveza beg Italijanov iz deželnega zbora je bilo dejstvo, da je deželni zbor sklican v Koper mesto v Poreč. Italijanski poslanci sami ne trdijo v svojem protestu, da to ne bi bilo dopustno po ustavi, ampak le, da ta kaže »demonstrativno zaničevanje« deželnega zastopa. To je nekaj novega — meni »Information« — in nadaljuje:

»Kaj pa je bilo to, ko so slovenske in hrvatske poslance v Poreču obmetovali s kamenjem in jim grozili s smrtjo? Mari je bilo to »demonstrativno« skazovanje časti? Mi menimo, da je bilo vladi naravnost v dolžnost in obvezo, da ni sklicala deželnega zbora v kraj, kjer zastopniki večine prebivalstva Istre — če tudi so v deželnem zboru v manjšini — ne bi bili varni svojega življenja. Sicer pa se motijo gospoda, ako menijo, da kaj dosežejo s svojo abstinenco. Istra ni Češka. Sprecejšnjo mirnostjo se more prezirati, kar se godi v

Istri. Dežela bo trpela, ako ne bo deželnega zbora. Država in vlada pa moreti mirno gledati, dokler gospoda italianissimi ne pridejo do drugačnih misli.

»Hrvatska« meni mej drugim: »Mi se moramo le veseliti te italijanske trme. Avstrijska vlada se mora enkrat uveriti, da je igrala ulogo slepe miši, ko je, kolikor je le mogla, povspeševala italijanski iredentizem na škodo hrvatsko-slovenskega naroda. Ni je provinceje v vsej monarhiji, kjer bi bilo tako nerazmerje med številom poslancev in narodnostjo, katero zastopajo isti. V Istri je komaj tretjina Italijanov, a v deželnem zboru imajo dve tretjini!! Kaj takega se more le v Avstriji dogajati. Sicer pa niti na temelju deželnega statuta Italijani nimajo pravice, da protestujejo. Deželni statut veli, da ima cesar pravico sklicati deželni zbor tja, kjer se mu vidi najprimernejše. Cesarju se je zdelo primerno, da hrvatsko-slovenskih poslancev ne postavi v nevarnost za življenje in to smatrajo Italijani za preziranje in žaljenje njihove časti in volje!! Mar bi hoteli Italijani, da jim cesar dovoli slobodno brigantazo, kakor v Italiji vlada protežira Maffio in Camorro?!

Kako dobro diagnozo smo podali o sedanji istrski krizi, kako dobro smo pogodili vzroke begu Italijanov, in namene, ki bi jih hoteli doseči s tem: za to je nastopila klasična priča. Glasilo iste večine deželnega zbora, poreška »L'Istria«. V članku, posvečenem protestu Italijanov, priznava, kako je prihod Slovencev presenetil Italijane in povzročil »fenomen«, da so na otvoritvi dež. zbora sodelovali samo slovenski poslanci. Poreški list povdarja, kako da so hrvatski in slovenski poslanci že sklenili, da zopet ne pridejo v deželni zbor. Kateri so bili torej vzroki, ki so povzročili spremembo v taktiki Slovanov? To vprašanje da je spravilo v skrbi vseh na italijanski strani. »L'Istria« je uverjena, da to je le pretveza, ako hrvatsko-slovenski poslanci izjavljajo v svoji izjavi, da so spremenili svoj sklep vsled dejstva, da je »Osservatore Triestino« priobčil cesarski patent tudi v hrvatskem in slovenskem jeziku. Poreški list išče marveč pravi vzrok v »misterijih avstrijske politike in tako imenovane slovenske stranke«.

Dolgega govora v poreškem glasilu kratki zmisel je ta: da so bili Italijani po prihodu Slovanov presenečeni in da so v slutnji, da se kaj plete proti njim, uprizorili svoj demonstrativni izstop iz deželnega zbora.

Kar pa se dostaje namenov, ki jih hočejo doseči s svojo demonstracijo, pa piše

pobožne pesni, ki si jo si prepevala enkrat v mraku. Komu prepevaš tako ganljivo sedaj? Ali res samemu Bogu v družbi angeljev? Ako je temu tako, pa zopet nimam vzroka, da bi žalovala. Vidiš, da niti za tvojim jetkom ne jočem več. Vse sebične nagibe k temu da teboj sem že premagala, a misliti na to in objokovati to, kar je svet zgubil v tebi, mi ne dopušča moja skromnost. Žalost za teboj traja še ter ostane do smrti; toda ona je čista, nesebična; upam da obstoji tudi pred tvojim jasnim pogledom. Vidiš, da ne jočem več, samo, da vem da ti je dobro. Bodi Blažena ter se ne daj motiti po mojih solzah, ako bi se le pojavile — kajti tako britke, kakor so bile doslej, one odslej ne bodo več.

Dne 5. aprila, Na Velikonoč 1885.

Predvčer jšnjem, na veliki petek, smo praznovali spomin trpljenja in smrti Kristove — a danes je praznovanje spomin njegovega vstajenja od mrtvih. Predvčeršnjem se je nagnila k tlom na križu umorjena, s trnjem ovenčana najsvetejša glava Sina Božjega — ta o vse jedino iz ljubezni do nas. Danes

neki italijanski poslanec v dunajski »Neue Freie Presse« z odkritostjo, vredno vse hvale. Pravi namreč, da Italijani se tako dolgo ne povrnejo v deželni zbor, dokler ne dobijo primerne nega zadoščenja.

Kaj smo rekli mi minole sobote? Isto! V tem grmu tiči zajec. Oni potrebujejo česa, kar bi jim zopet povzdignilo padajoči ugled pred prebivalstvom. Sedaj je le vprašanje, da-li jim vlada res zopet pojde na led in da s kakim nepremišljenim činom vzbudi videz, da je kapitulirala pred signori! To bi bilo za njih — mana!

Poreški list se kaže v svojem, gori omenjenem članku grozno indigniranega in kliče, na način, ki naj bi imponiral, ki pa je v resnici le komedijski, da je mera polna, da je Italijanom minola potrpežljivost in je le naravno, ako vrv, ki je preveč napeta — poči. Prav ima, mera je preveč polna, ali — v nebo kričečih krivice, ki so jih delali signori, mera njihove melagomanije, v kateri so menili, da so izvezi zakona in da so posebna država v državi! Mera je polna in prekipeva na vseh straneh. V svoji objestnosti so menili, da jim je vse dovoljeno — vsaka nezakonitost vsako nasilje — in v tem prepričanju so natezali do skrajnosti vrv vladine dobrohotnosti do njih; a fizični zakon je tak, da mora enkrat počiti, kar je zaprta. V Istri se zgodi to itak jako kasno!

Deželni glavar Campitelli sklicuje drugo sejo za četrtek dne 27. t. m. opoldne. Laški listi, objavljaajoči to vest, ne dostavljajo ničesar, po čemer bi bilo možno kaj sklepati o nadaljnjih namerah večine deželnega zbora.

Pred svojim pragom naj pometajo! Neki bivši ministerijalni tajnik ogrski, imenom Rimler, porablja že dolgo informacije, ki si jih je bil nabral v svoji prejšnji lastnosti, za agitacijo proti trozvezi. Tudi sedaj je izdal neko brušuro, ki vzbuja precej vzgledovaja zlasti na Ogerskem. V tej brušuri navanja avtor neko pismo, ki mu jo je pisel baron Rieger v letu 1900. (14. avgusta) in v katerem ta patrijarh češkega naroda toži, kako da so vplivni avstro-ogerski krogi še vedno napojeni z nemškimi tradicijami in kako je gospodovalno novinstvo na Dunaju in v Budimpešti še vedno zaljubljeno v gospodstvo Nemcev v Avstriji. Br. Rieger izraža potem misel, da bi oficijelni ruski krogi začeli akcijo proti gospodstvu Nemcev v naši državi; da bi bilo to velike trimuf nad Nemei, ako se ruski car odločil v to, da bi prišel na Dunaj in da bi na merodavnem mestu uložil

pa je vstal Krist od mrtvih na slaven, nezasiščen način. Iz najokrutnejše bolesti vzevita nam ukajoča, najblažja radost. Takšno nam je zamogel podariti samo sin mogočnega, ljubeznivega Boga. Ljubezen — ta jaseen, sijajni, svet pretresajoči pojm — je praznovala svojo zmago javno in slavno nad teško zlobo, zatemaajočo svet! Ljubezen jedinega bitja nad zlobo vsega človeškega rodu! Umeti to v vsej velikosti: človeku ni mogoče!

Tudi moja misel komaj zamorec primerno zapopasti neizmerno dobroto, katero nam je skazal Krist Odrašenik; toda svoj delež zajemam iz nje, ker imam to sladko zavest, da je sveti naš dobrotnik tudi čez mene razprostrl to svojo dobroto, človeško misel prepričajočo in povzdigajočo. Ni pa se to zgodilo sedaj prvič. Kadar nam je dobro, se ne nemimo za to ter ne čutimo tega tako; toda, kadar so nas zadeli težki udarci, takrat je Jezus Krist ta, ki se nam v neizperljivem usmiljenju bliža s sladko tolažbo.

(Zvršetek pride.)

PODLISTEK

Umirajoče dete.

Odlomek iz materinega dnevnika. Slovenski spisala Helena Šoltysová. Posl. Podravski.

Iz doline teme te je večni Bog presadil v večno svetlobo. Tu je zvenelo ter vsahnilo ti drevo mladega življenja, tvoje truplo trohni, da, tudi spomin na te bledi, za to pa sedaj rasteš ondi, srkaje sok večnega življenja. Tam ti zeleni palma, obleka ti je aeomadežvana; dovoljeno ti je zreti obličje Gospodovo. Ne, že več ne jočem! Oj, vidim, kako minevajo leta. Minejo mi tako, kakor so minili poslednji tedni, katere sem preživela brez tebe. Minevajo mi urno. Niti se ne utegnemo prav zavesti tega že je napočila ura naše ločitve iz doline teme in greha. Pojdemo za teboj in za našimi dragimi, s katerimi se ti že veselili. Ko je jeden od njih odšel tje, zdel se nam je bližji in znanejši oni svet; od takrat, ko si pa odšla ti, zdi se nam on že povsem domač in pripravljamo se na odhod za teboj, kadar nas Bog pokliče. Še celo

9. tvoj bratec se veseli, da kadar pridemo v nebo, nas ti pozdraviš ter sprovedeš tje. Z zaupanjem in udanostjo pričakujemo od Gospoda daljšo svojo usodo. Pobožno, kakor nam ti veliš, obračamo oči do Njega ter ne jočemo več! Ali si zadovoljno s tem, drago dete?!

Praviš mi, da te najdemo ozaljšano med nebeščani. Drago dete, rada bi vedela, ali si tudi dar petja, ki ti je izviralo iz globine tvoje duše, preneslo s seboj na oni svet? Saj veš, da smo navajeni predstavljati si angelje kakor pojoča bitja. Ko bi vedela ti, kako žal mi je, da ganljivega pojočega glasu tvojega nikdar več ne čujem! Pa tudi temu se odrekam brez mrmranja, toda radko mi bi bilo vedeti, da-li si ta dar ohranila še sedaj, bodisi tudi na nepoznan način, nepoznan meni. Tu si bila navduščena pevka in tvoje petje ni bilo navadno, milo, čvrstajoče petje otroka, marveč je bilo globokočutno, da je kar prevzemalo človeka ter mu izvajljalo solzo iz oči. Ne morem verjeti, da bi bil ta krasen, čuden dar preminil s tvojo smrtjo. Tudi v cerkvi so mi kapljale solze iz oči o petju

svoj »veto« proti pangermanskem gospodstvu, ki se utihotaplja v Avstrijo in ki bi pomenjalo »finis Avstriae.« Kar pa položaj še posebej slabša — meni Rieger v onem pismu — je strah pred Prusijo in nje vojsko, katero čutstvo da vedno mogočno deluje na notranjo in zunanjo politiko Avstrije.

To pismo barona Riegra — o katerem se pa niti ne ve za gotovo, da-li je pristno, ali pa le podtakneno — izrablja »Nene Freie Presse« za toli vehementen kolikor perfiden napad na starega državnika češkega, katerega bi hotel dunajski list predstaviti kakor najhujšega in najnevarnejšega rovarja proti integriteti in samostojnosti avstrijske države. Kar za glavo se prijemlje dunajska Zidinja, kako da more podanik te države priznavati tujemu vladarju pravico do »veta«, pravico domačega gospodarja! Riegru da nedostaje najpotrebnejšega umevanja samostojnosti države, ko hoče dokazovati, da jeden del prebivalstva sestoji iz samih veleizdajcev, a drugi del da kliče carja na pomoč.

Dunajski list zaključuje torej, da ni nikako čudo, ako se po Evropi širijo toli mučne legende o naši monarhiji.

Hinavei — pred svojim pragom naj bi pometali! Kdo importira pruske emisije v našo državo? Kdo pozivlja vse javne činitelje v Nemčiji, naj posezajo v notranje življenje Avstrije?!

Kdo leta tja čez mejo hujškat javnost v Nemčiji proti avstrijskim činiteljem, ako isti niso v vsem na uslugo veleizdajcem Schönerejevega kalibra? Je-li »Neue Freie Presse« imela kedaj besedo graje v interesu samostojnosti naše države, ko na vseh koncih in krajih kličejo berlinski upliv v akcijo, da bo notranja politika v Avstriji taka, da se ta država čim prej preparira za potopljenje v Nemčiji? Je-li bil morda Slovan oni, ki je vskliknil v državnem zboru, da je tepce oni, ki je v Avstriji patrijot? More-li dunajski list tajiti, da se časopisje gori v rajhu najperfidnejše in vedno utika v naše notranje stvari in da hoče kar zapovedovati, kaj avstrijska vlada sme in česa ne sme storiti? Ne more tajiti, kaj »Neue Freie Presse« sama z največo slastjo in dan na dan ponatiskuje take nemške perfidnosti! In takov list, ki brez sramu koketuje na severu z nemško in na jugu z laško irredento, takov list hoče jednemu Riegru dajati lekcije o lojalnosti! Morda pa je ravno zavest, kako opravičena je Riegrova konstatacija o siljenju pangermanske ideje v Avstrijo, najbolj razburila nemško-židovski list! Ker so pred njihovi pragom veliki kupi, pa bi hoteli obratiti pozornost na prag družih, ki pa je, hvala Bogu — čist!

Nasvet: kako sanirati stvari v Primorju. Iz konservativnih krogov pišejo v »Information«, sklicujo se sosebno na dogodke v deželnem zboru istrskem: Dovolite mi, da povem svoje menenje, da tudi v slučaju, da bi se istrski Italijani spametovali in se povrnil v deželni zbor, vendar ne more in ne sme v Primorju trajno ostati tako kakor je sedaj. Deželni zbor istrski in občinski svet tržaški kakor deželni zbor sta opetovano tirala protiaustrijsko politiko. O tem pa ni smeti pozabiti, da v dež. zboru istrskem ima italijanska večina gospodstvo v rokah in da v deželnem zboru tržaškem slovensko prebivalstvo skoro da ne prihaja do besede. Razkosanost Primorja v tri pritlikave deželne zbore: tržaškega, goriškega in istrskega, je nezmislj. To je bila nesrečna ideja Stadion, ki je Italijanom, ker so se med revolucijo lojalno vedli, izročil vso oblast v roke. Sicer pa je bil Trst tedaj res città fedelissima. Za časa Scherlinga pa že ni bil več, in bil je hud pogrešek od strani ministra, da je v letu 1861 zopet posegel po Stadionovem razdeljenju na trije, mesto da bi bil ustanovil jednodeln doželni zbor za vse Primorje. Ti trije deželni v minijaturi — tržaški, goriški in istrski — nimajo ni zmisla, ni opravičenosti. Ustvaril naj bi se jednodeln deželni zbor za vse Primorje in s pravičnim volilnim zakonom. Potem bi stvari v Primorju, ki so sedaj postavljene na glavo, zopet stale na pravi podlagi.

Iz Francije. V soboto je senat nadaljeval razpravo o društvenem zakonu. Senator Repiquet je predlagal dodatek, da naj bi se kongregacijam dovoljevalo mesto tri šest mesecev časa za urejanje njihovih stvari. Ministerski predsednik Waldeck-Rousseau pa je odvrnil, da trije meseci zadostajo in je senat res odklonil zgornji predlog. V nadaljnji razpravi je senat vsprejel predlog, da

je členom kongregacij, ki nimajo zagotovljene ekzistence, dovoljevati dosmrtno rento. Slednjič je senat vsprejel ves društveni zakon.

Vojni minister André je prišel dne 23. v Chermont-Ferrand, da se udeleži blagoslovljenega dekliškega liceja. Na nagovor škofa o vsprejemanju na prefekturi je vojni minister čestital škofu na njega udanosti do republike in na njega nazoru, da treba dajati Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega. Častnikom, došli na vsprejemanje, je rekel vojni minister: Vi morate biti pripravljeni, da tisti dan, ko bo narod potreboval vaše moči, boste mogli varno dospeti do zmage.

Tržaške vesti.

Prvi udarec z motiko za gradnjo druge železniške zveze s Trstom čez Karavanke. »Wr. Abdpst« poroča, da se je v petek dne 21. t. m. slovesno otvorila gradnja druge železniške zveze s Trstom z običajnimi cerimonijami in ob navzočnosti sekejskega načelnika Wurmba, kakor zastopnika vlade, zadal se je prvi udarec za napravo tunela.

Zopet demonstracija pred kavarno Chiozza. Iz laških listov posnemamo, da je v soboto zvečer zopet prišlo do demonstracije v znani kavarni Chiozza. V kavarno da je došlo nekaj takomenovane »patrijotiske mladine tržaške« (namreč avstrijsko-patrijotiske). Mladi gospodje da so se vedli jako prepotentno in izzivalno ter da so priredili takomenovani »gänse marsch«. To da je izbilo sodu dno: gostje so začeli kričati, žvižgati in klicati: ven! Mladi gospodje da so se reagirali: »Mar imate zopet opraviti s sabljami, kakor sinoči!«

In beseda je dala dejanje: med avstrijskimi in italijanskimi »patrijoti« so začele padati klofute! Po zatrdilu laških listov so avstrijski patrijotje odhajali domov pošteno obženi z dokazi — italijanskega patrijotizma! Mejem so prihiteli tudi organi javne varnosti, ki so — to javljajo laški listi s posebnim zadoščenjem — tudi aretirali trojico »avstrijskih patrijotov«. Tudi prvaka istih da so aretirali, ki jda je bil ves prepaden in se tresel, kakor šiba na vodi.

Nas seveda ta velekomični intermezzo iz kavarne Chiozza ne briga dalje in nam ne prihaja na misel, da bi tratili čas in prostor s kakim komentarjem.

»Dobri gospodje«! Pišejo nam: Delavec B. je ponesrečil na delu. Ker ni več za službo, mu je nakazana pokojnina, katere pa ne more dobiti, ako ne prinese pobotnice, podpisane od cerkvene in mestne oblasti. Šel je torej k mestnemu okrajnemu načelniku na trgu sv. Ivana ter je naprosil istega, naj mu podpiše pobotnico. Pobotnica je pisana v slovenskem jeziku, in to je bilo »slavnemu« okrajnemu načelniku še slavnjega tržaškega magistrata dovolj, da ni hotel podpisati pobotnice.

Mi vprašamo slavno e. kr. namestništvo: misli-li že enkrat povedati tržaškemu magistratu, da je v Trstu slovenski — deželni jezik, in zahtevati od istega, da spoštuje avstrijske zakone? Kje je § 19. državnih osnovnih zakonov — kje ministerska naredba iz 29. maja 1889???

Magistrat vrača slovensko pisane prošnje za podeljenje domovinske pravice s sledečim odlokom: Restituisco al Signor petente la domanda informandolo che la delegazione municipale non ha potuto prenderla in trattazione perche la stessa è redatta in una lingua che non è quella della Delegazione.

Dirigente:

Artico.

Torej jedini razlog, da vračajo prošnje, je ta, ker so sestavljene v slovenskem jeziku. No, poskrbljeno bo — in signori na magistratu naj se ne varajo nikar —, da te prošnje bodo vendar rešene. Se ne damo tako, ne, ker nismo več letošnji zajci!!

Poturica hujša od Turka! Pišejo nam: O priliki cerkvenih slavnosti v Kopru je šlo tjakaj tudi več tržaških Slovencev, med katerimi je bil tudi posestnik K. iz sv. M. M. spodnje.

Gospod K. in njega družba so šli v Kopru v neko gostilno, da se tam pokrepčajo, predno se povrnejo nazaj v Trst. V isti gostilni je bil že sin poznanega »Kranjca« od sv. Alojzija, ki je imel pri sebi še trojico — tovarišev. Ko je čul ta »Kranjski« sin, da g. K. in njega omizje govore slovenski, je začel upiti (v laškem jeziku): »Kaj, tudi sem-kaj prijahate govorit »ščavo!« Gosp. K. mu je odgovoril takoj: »Ako se ne motim, ste

vi sin nekega »Kranjca« od sv. Alojzija?« »Kranjčev« sin je pa rekel: »Naj gredo v »maloro« vsi ščavi z mojim očetom vred! Ako sem rojen »ščavo«, ni moja krivnja, ker roditi se, je le: slučaj!!« — Kakov značaj je ta »slavni« »Kranjčev« sin, je razvidno iz tega, da je hotel peti slovensko, ako mu kdo plača — za pijačo!

Gosp. K. je, videči tako podivjanost, plačal račun in odšel, reki proti »Kranjcu«: »Ako ste vi »ščavo«, bodite le, to vam je slobodno, jaz pa sem in ostanem Slovenec!«

Ta mladi Kranj je oseba, ki ne zasluži, da bi se bavili žnjo, da-si je ta odpadnik precej inteligenten! Omeniti pa moramo, da je na taki podivjanosti kriv mnogo (ako ne vse! Opazka stavčeva!) njega oče, ki še danes ne zna dobro laški!

Mlademu možu pa svetujemo, naj gre, ker je že Garibaldinec, kamtja v Kalabrijo, kjer ne bo moral poslušati slovenske govornice, govornice — svojih starišev!!

Vsaka prilika jim je dobra, našim ljubim »vrlim boriteljem za krščansko resnico«, ako le morejo kazati svoj — italijanzem. Tako so imeli n. pr. laški šolski otroci pri sv. Jakobu minole sobote prvo sv. obhajilo in so ob tej priliki nosili »margarite« na levi roki. Malenkosti sicer — ali iz malenkosti se sestavlja celota.

Dramatični klub in dramatično društvo? Veseli me, da se je na prvo moje notico o tem vprašanju odzval ravno gospod Borovščakov, kar dokazuje, da se on po tolikih letih še vedno bavi s to mislijo in upam, da se z njegovo pomočjo gotovo dovede ta stvar enkrat do rešitve. Gospod Borovščakov divergira o tem vprašanju z menoj v točki: klub ali društvo? ter priporoča, naj bi se ustanovilo raje društvo. Povdarjati moram pa takoj, predno preidem k stvari, da jaz nisem nikakor proti temu, da bi ne ustanovilo društvo, temveč želim nasprotno, da bi se tudi isto ustanovilo, ali pred vsem bi bil jaz za to, da bi se ustanovil najprej dramatični klub, kakor sem ga skiciral že prvič. Dramatični klub naj bi tvoril kompaktno, organizirano kristalizacijsko točko dramatičnih igralcev, kateri naj bi z eventualno ustanovitvijo se dramatičnim društvom kakor jednotna korporacija stopili v razmerje. Drugače povedano: dramatično društvo naj bi ne imelo ničesa opraviti z igralci kakor takimi, temveč z načelništvom kluba. Klub naj bi bil popolnoma samostojen v sprejemanju in odpuščanju igralnega obojja, v izboru iger, v nakupovanju potrebnega inventarja, o prirejanju predstav, o porabi čistega dobička istih in v drugih stvareh, ki bi se določile med členi kluba. Klub se lahko ustanovi v najkrajšem času, medtem ko treba o snovanju društva dosti več dela in časa. Sploh pa je disciplina v društvu mnogo težja, nego v klubu. V klubu bi bili samo taki členi, ki bi se gotovo živo zanimali za stvar, ker bi bili sami igralci, medtem ko bi bilo v društvu več ali manj takih udov, katerim bi bila dramatika sicer pri sreč, nikakor pa se jim ne bi zdela toliko važna, da bi radi nje zanemarjali druga opravila, katere jim nalagajo morda druga narodna podjetja. Ako bi se hotelo, da bi dramatika resno vspevala, treba njprej, da vodijo vso akcijo taki možje, katerim je dramatika v prvi vrsti na sreč in taki so gotovo igralci sami. Ako bi se vodstvo poverilo neigralcem — kateri slučaj bi bil, ako se ustanovi društvo — bi gotovo isti ne izpolnjeval svojih dolžnosti tako vestno in točno, kakor igralci sami. Moja misel bi bila ta: ustanovi naj se dramatični klub in če treba, tudi dramatično društvo. Dramatični klub naj ima svojo lastno, samostojno upravo tudi v finančnem oziru. Dramatično društvo pa bodi podpiratelj dramatičnega kluba. Nadejam se pa, da se v kratkem sestanejo ljubitelji dramatike, kjer naj bo mogoče natančneje označiti svoje stališče. — Prihodnjič nekoliko opazk na F. K.—ev dopis o »Dramatičnem društvu v Trstu« v sobotni številki.

Grozno ubojstvo. V zagati Punta del Forno v starem mestu izvršil se je včeraj ob 6. uri popoludne grozen prizor. Šestdesetletna Antonija Romano sedela je, držeča v naročju svojega 2-letnega unučka Oresta, v družbi neke Dalmatinke na stopnicah, ki vodijo v hišo št. 3, kjer je stanovala Romano. Nekoliko pozneje je zapazila na voglu zagate svojega 62-letnega soproga, Valentina Romano iz Kopra. Romano se je zelo prestrašila, ko je zagledala svojega moža, kateri je stanoval ločen od nje v ul. Cavazzeni in slutila je, da

ima kake hudobne namene, ker ga je poznala, da je zelo nasilnega in brutalnega značaja. Mož jej je od daleč zapretel s pestmi in se potem odstranil. Šel je na to v ulico Muda vecchia in stopil v gostilno »All' antica Cap-puzzera«, katera ima jeden izhod v zagato Punta del Forno. Skozi ta izhod, ki je prav blizu onih stopnic, na katerih je sedela Romano soproga, prišel je Romano zopet iz gostilne, skočil po bliskovo k svoji soprogi, povlekel jo s stopnic, vzel iz žepa dolg oster nož in zabodel ž njim ženo. Dalmatinka, ki je bila priča tega prizora, hotela je priskočiti ubogi ženi na pomoč, a zbala se je grozovitega moža in začela klicati ljudi na vse grole. Na upitje je prva prišla nevesta napadene Antonije (soproga nje sina in mati onega otroka, katerega je ta držala v naročju) in jej iztrgala svojega sinčka iz rok. Romano je na to še ponovno zabodel svojo soprogo z nožem, na kar je prišel iz bližnjega magazina težak Ivan Busičan in zgrabil napadaleca za desnico. Romano se je branil in na to sta se oba moža zvalila na tla. Pozneje sta prišla še dva druga delavca ter iztrgala Romanu orožje iz rok. Kmalu potem je prišel na lice mesta policijski nadzornik Pangere ter aretirai zločinca, katerega je izročil prvima dvema stražarjema, katera je srečal, da sta ga odvela v zapor. Med tem časom sta prišla na lice mesta dva zdravnik z dveh različnih rešilnih postaj, a njiju pomoč je bila nepotrebna, ker je žrtva med tem že izdihnila svojo dušo.

Morilec Valentin Romano je zelo nasilnega in brutalnega značaja. Bil je že ponovno kaznovan radi težkih telesnih poškodovanj in je umoril svojo soprogo bajé iz ljubosumnosti. Za minole binkošne praznike je Romano pretepai svojo soprogo in je bil radi tega čina kaznovan na 24-urni zapor. Iz zapora se ni več povrnil domov, temveč si je poiskal drugo stanovanje. Po poti v zapor in o izpraševanju se je morilec vedel jako enično in je rekel, da je zadovoljen, da je umoril svojo soprogo.

To so razmere! Minole sobote smo povedali, kako je bila neka slovenska poštna uradnica le vsled ene notice v »Independentu« hipoma odpravljena iz poštnega urada na trgu Negozianti. Vzrok pritožbi »Independentovi« je bil ta, da dotična uradnica ne zna dovolj italijanščine in da neki stranki ni znala dati zaželenega pojasnila in da je isto marveč poslala k nekemu drugemu uradniku. Mi pa doznajemo, da se tisto pojasnilo niti ni tikalo poštnih poslov, ampak dotična stranka je hotela dobiti od uradnice pojasnilo o odhajanju nekega parnika! Stranka pa ni bila ni malo užaljena po vedenju uradnice, zбоk česar je tudi prepričanje splošno, da ona pritožba v »Independentu« ni došla od dotične stranke, ampak od poštnih uradnikov samih, da so torej nje lastni tovariši uprizorili gonjo proti oni uradnici le iz sovražstva do nje narodnosti. To prepričanje je splošno in značilno znamenje naših razmer. Ali gg. italijanski uradniki na poštnih uradih naj se ne varajo: tudi njim pride dan povračila. Naj le sovražijo našo narodnost, naj le pišejo v »Independentu«, vseeno pride čas obračuna tudi z njimi: pride čas, ko se uverijo tudi oni, da vrč hodi toliko časa po vodo, dokler se ne ubije!

Vsakako pa je električna naglica, s katero je poštno ravnateljstvo ustreglo želji »Independentoveev«, jako značilen pendant k dogodkom pred kavarno Chiozza, uprizorjenim od istih »Independentoveev«!

Delavec v arzenalu avstrijskega Lloydja je upravní svet te družbe nekoliko zboljšal stanje. V prvo je privolil, da se v poletnih mesecih delavni čas skrči za pol ure, tako, da bo delo začinjalo ob 7. in ne ob 6. uri in pol, kakor do sedaj. S tem je uveden zopet nekdanji urnik. V drugo pa je upravní svet privolil vsem delavcem — izvzemši le one učence, ki dobivajo manje od 40 nvč. na dan — povišanje plačila za 10 nvč. na dan in glavo. Delavci so bili sicer zahtevali, da se jim privoli 10% povišanje, no, za sedaj so — kakor nam poročajo iz delavskih krogov — zadovoljni tudi s tem vspehom. Zahvalo delavcev je izrazila posebna deputacija, ki se je predstavila predsedniku Lloydja, upravnemu svetu in ravnateljstvu arzenala.

Samomor 65-letne starke. V soboto popoldne je 65-letna Alojzija Benardon skočila skozi okno iz stanovanja nje sestrice Alojzije Chieratti v ulici Beccherie št. 7. Mimogredoči so pobrali ženo in jo odnesli k Trevesu, kamor so telefonično pozvali zdravnika z zdravniške postaje. Temu ni

ostajalo drugega, nego konstatirati žalostno smrt samomoriške. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Poskušne samomor. V soboto, ob 6. uri popoldne zastrupil se je v gozdju blizu Dreherjeve tovarne 58-letni Fran T. iz ulice S. Cilino. Pasantje, ki so ga opazili, naznanili so stvar policiji, katera je telefonično pozvala zdravnika z zdravniške postaje. Ta je prišel še pravočasno, izpral možu želede in ga ukazal spraviti v bolnišnico. Dasi je mož še v veliki nevarnosti, vendar upajo zdravniki, da mu rešijo življenje.

Nesreči v Lloydovem arzenalu. 59-1. Fran Kupo, ki je bil poprej kakih 6 mesecev brez dela, sprejet je bil dne 19. t. m. na delo v Lloydovem arzenalu. V soboto pa je nesrečno skozi krožna žaga skoraj popolnoma odrezala palec na levi roki. Odpeljali so ga s kočijo v bolnišnico.

Nekoliko pozneje zgodila se je v istem arzenalu druga nesreča. 50-letni Josip Tranquillini je padel s poveljnškega mostiča ladije »Tirol« na krov iste ladije kake 4 metre globoko. o čemer se je močno pobil. Prepeljali so ga v njegovo stanovanje v ulici Fornace št. 4.

Težko ranjenje. Na zdravniško postajo je pripeljal sinoči ob 9. uri neki izvozek težko ranjenega 22-letnega kočijaža Antona Resiča, katerega je pobral v ulici Tesa. Resič ima na glavi zelo nevarno rano, katero je bržkone zadobil v pretepu z nekim Josipom T. blizu gostilne Čuk v ulici Tesa.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplom r ob 7. uri jutraj 19.8, ob 2. uri popoldne 23.8 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762.5. — Danes plima ob 4.35 predp. in ob 4.30 pop.; oseka ob 9.43 predpoludne in ob 11.35 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 25. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled navedbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: na Korzu št. 2, pohištvo, rokavice in pihalke; v ulici Caserma, oprema v zalogi; v Bazovici št. 72, krave; v ulici Stadion št. 1366, les; v ulici Cisternone št. 254, hišna oprava, mize; v ulici del Bosco št. 11, hišna oprava; v ulici Giulia šte. 10.B, hišna oprava; v Lonjerju št. 3, hišna oprava.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so nadalje darovali sledeči gospodje: Pop Ante Karabaič 2 K, Ukmar K. 1 K, M. Kolman 1 K, N. N. 1 K, N. N. 1 K, J. Tomažič 2 K, N. N. 2 K, A. Truden 10 K, Srebotnjak 1 K, N. N. 1 K, E. Lampe 1 K, A. Lampe 1 K, J. Vatoz 2 K, A. Počkaj 2 K, Saksida 1 K, Kozak 1 K, dr. Pertot 2 K, J. Perhave 3 K, V. Plesničar 1 K, H. Škerlj 1 K, J. Bambič 1 K, A. Vesel 1 K, U. Lenček 1 K, M. Dekleva 1 K, J. Dolinar 1 K, Ivan M. 5 K, E. Skrdla 3 K.

ODBOR pevskega društva »Kolo«
Na slavnosti »Kola« nastopi pevsko društvo »Slava« s pesmijo »Slava delu« I. pl. Zajca.

Vesti iz Kranjske.

50 let učitelj! Učiteljski stan ni samo velevažen, ampak tudi težak stan, ki zahteva veliko požrtvovalnosti, ljubezni, vztrajnosti samozatajevanja in največ — nebeske potrpežljivosti. Kdor je 50 let izorševal ta poklic, on mora biti že cel mož. Kdo bi mogel predložiti plastično vso ogromno svoto dela in skrb, ki je obseženo v 50 letih učiteljevanja? Redki so, redki, ki bi jim bilo usojeno, da bi srečno zmogli vse to delo. In kjer je takov izvoljenec, treba da v globokem spoštovanju snemaš klobuk pred njim. Saj je vzgojitelj več nego ene generacije. Takov redek mož je gospod Fran Raktelj, učitelj na II. mestni deški šoli v Ljubljani, ki bo letos slavil petdesetletnico učiteljevanja svojega. Prvo svojo službo je nastopil dne 15. oktobra 1851 na Blokah.

* Trojčke je povila v Črnomlju žena Katarina Kobe. Jeden otrok je prišel mrtev na svet, ostala dva pa sta umrla.

Vesti iz Štajerske.

— Akad. tehn. društvo »Tri-glav« bo imelo v nedeljo dne 22. t. m. točno ob 10. uri predpoludne svoj I. izredni tajni občni zbor v društvenih prostorih s sledečim vsporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Postopanje sl. rektorata glede raz-

glasa na zadnjem občnem zboru sklenjenega, stalno veljavnega sklepa. 3. [Slučajnosti.

— Sodišče v Slovenski Bistrici brez slovenskih uradnikov. V Slov. Bistrici pride, kakor poročajo, kot sodnijski adjunkt g. Viljem Kronasser, doslej adjunkt v Ptuj. Kronasser je seveda Nemec. Sedaj nimajo v Slov. Bistrici na sodnji — nobenega Slovenca. — Ta vest, posneta po »Slovenec«, ne potrebuje ni besedice komentarja, ker je sama na sebi kričeč prispevek k poglavju o ravnopravnosti, kakor jo uživajo Slovenci na spodnjem Štajerskem. G. Körber pa vsako toliko razvija lepe — programe in slovenski poslanci se lepo dalje de-rejo med seboj!!

Vesti iz Koroške.

V Beljaku so bili na sv. R. T. dan po mestnih ulicah razobešeni lepaki, ki so pozivali prebivalce, naj prestopijo k Lutrovi veri. Lepaki so bili naročeni s — Pruskega. Župan pa je dal odstraniti te lepake.

Književnost in umetnost.

Paško Vučetič na pomladni razstavi v umetniškem paviljonu v Zagrebu. Kritič »Hrvatskega prava« piše v številki od dne 12. junija t. l. o našem Vučetiču med drugim sledeče:

»Vučetič iz Trsta je razložil štiri slike. Treba mu priznati kar divjo moč talenta: toliko mojsterske gospodarjenje z barvami, kolikor tudi lahkoto izvedbe...

»V portretu gospe, posebno v portretu št. 80, nas Vučetič spominja na Lenbacha... ter je, kakor Lenbach: é v o c a t e u r d' a m e s, a vodi ga ona Thoré-eva: Bien comprendre son homme est la première qualité du portraitiste... Prekrasen je portret »Brat in sestra«. Odkar so ta portret namestili ne daleč od »Heregovke« (občudovanega umotvora Rendicevega. Op. ured.), najljubši mi je ravno oni kot: ille mihi anquens pulcherrime ridet... tako nekako poje neke Horae. Ej, z mehke zofe naslajati se sedaj z melanholijsko, sedaj z najvnostjo ter pogoltni s pogledom ti dve dovršeni deli: to je res estetski užitek! Bratec je objel sestrico... To dvojčico gledaš in gledaš, a ne moreš se je nagledati. Tu so slikane: dražest, pesem, bajka, tako, da mora vzbuditi pažnjo tudi največega sladkosnedeža (da tako rečem) v umetnosti.

Ta slika »Brat in sestra« predstavlja devetletnega Janka in štiriletnega presrečnega brata njegovega, Milka. Jaz se ne u-dim, da se je hrvatski kritik prevaril. Saj »angeljčki« niso ni možki ni ženske.

Slika je last slovenske dame Š.

Dr. T.

Iz odboroze seje »Slovenske šolske Matice«. Zadnje odboroze seje »Slovenske šolske Matice« so se udeležili: predsednik g. Henrik Schreiner in odborniki gg.: dr. Janko Bezjak, Viktor Bežek, Jak. Dimnik, Frančišek Gabršek, Frančišek Hubad, Frančišek Levec, Andrej Senekovič in Alojzij Stiršek. I. Blagajnik, g. ravnatelj And. Senekovič, je poročal o denarnem stanju društva. Letnino so vplačali 604 člani: društvo ima dosedaj 9 ustanovnikov. II. Tajnik, g. nadučitelj Fr. Gabršek, je poročal, kako so se rešili zadnji odborovi sklepi, zlasti oni o preuredbi dosedanjih poverjeništev, ter je prečital došle nasvete. Na podlagi taistih se je sklenilo, da se nekatera preobsežna poverjeništa razdeli na manjše okroge, za katere so se nastavili novi poverjeniki, in sicer: za Postojno g. Iv. Thuma, za Ilirsko Bistrico gosp. Mart. Zarnik, za Senožče g. Ivo Trošt, za Vipavo g. Ant. Skala, za Lož g. Ferdo Wigele, za Idrijo g. Al. Novak, za Cerkljevo in Logatec g. Iv. Šega, za Novo mesto g. Fr. Vadnjal, za novomeški okraj g. Bern. Andoljšek, za Žužemberk g. Fr. Konecilijski, za Ribnico g. Fr. Štefančič, za Sotražico g. Fr. Verbič, za Pazin g. Ant. Jošt, za pazinski okraj g. Iv. Bunc, za ptujski okraj na desnem dravskem bregu g. Fr. Šoru in na levem dravskem bregu g. Iv. Kavkler. III. Sklenilo se je, da se na deželni zbor kranjski predloži prošnja za podporo, ko izidejo knjige. Za letos nameravani spis »Pouk o prvi pomoči pri nevarnostih z ilustracijami« se priobči pozneje, ker ga dotični poročevalci še ne utegne spisati. V »Letopisu« priobči g. tajnik tudi poročilo o društvenem delovanju in imenik članov. Jemlje se na znanje predsednikovo poročilo o sotrudnikih. Poročilo o matema-

tiki za ljudske šole je prevzel g. profesor L. Lavtar. IV. G. Fr. Levec prevzame pogajanje z raznimi tiskarnami zaradi tiskanja društvenih knjig ter bo v prihodnji seji poročal o dobljenih uspehih. Oblika društvenim knjigam bo taka, kakršno imajo knjige »Slovenske Matice«. Rokopisi morajo biti pripravljeni do začetka septembra, tisk pa dovršen do konca novembra. V. Za leto 1901. dobe društveniki dve knjigi po 10 tiskanih pol in sicer: 1. Pedagogični letopis in 2. Zgodovino kot I. del knjige za realije, spisal Josip Apih. VI. Schreinerjev načrt za didaktiko, ki so ga pregledali gg. odborniki, se ponatisne v »Popotniku«. O najprimernejši terminologiji se bo posvetoval poseben odsek. Društvo namerja izdavat tudi pedagogične šolske knjige za učiteljska, zlasti vzgojslovje, ukoslovje, zgodovino pedagogike, čitanke itd. V ta namen stopi odbor v dogovor z deželnim odborom kranjskim, ki naj bi dal društvu primerno podporo, oziroma sam prevzel založništvo ali pa ga prepustil Matici. O tem se je izrekla želja, naj bi bile knjige odobrene že v rokopisu. Matica bo pospeševala tudi knjižnico za srednjošolsko mladino, in sicer izdajanje šolskih klasikov potom dotičnih založnikov. V prvi vrsti se bo obrnilo društvo do »Dramatičnega društva«, da mu prepusti rokopise in starejše izdaje, primerne za srednjošolsko mladino, da se predelajo. G. Bežek prevzame sestavo načrta za tako izdajanje. Končno se je posvetovalo še o primerih diplomah za ustanovnike, in o nasvetu »Pedagogičnega društva v Krškem« glede na izdajo slovenske slovnice.

Razne vesti.

Slovenci v Ameriki. Iz Amerike prihaja vesela vest, da si Slovenci v Iolietu hočejo zgraditi svoj narodni dom. V ta namen so kupili stavbišče za 3000 dolarjev. Istotam so ustanovili slovenski kolesarski klub »Ilirija«. Prvo svojo dirko priredi povodom praznovanja desetletnice ondote slovenske katoliške fare.

Žaloigra ubogega moža. V bližini Prage so zarubili 42-letnemu kajzarju Kubicu dvojce volov, ker je zaostal z davki v znesku 68 gld. Na dan, ki je bil določen, da se mu voli prodajo, prišel je pred njegovo kočjo eksekutor z dvema orožnikoma. Kubic je izjavil, da volov ne da, ter rekel, da je osem let redno plačeval davke, sedaj naj ga pa radi slabe letine malo počakajo za plačilo. Žena je obljubovala, da denar dobi do drugega dne. Nič ni pomagalo. Ker se je Kubic uprl, zamahnil je orožnik proti njemu s sabljo, toda zadel je ženo. Ko je Kubic videl ženo krvavo, postal je divji. Planil je po vile v hlev ter se z njimi postavil pred hlevna vrata. Orožniki so grozili, da ustrelje. Žena se je oprijela moža in vskliknila: »Jaz umrjem z njim!« Orožnikom se je naposled posrečilo odstraniti ženo od moža — potem pa so ustrelili. Kubic je pal na zemljo smrtno ranjen in je drugi dan umrl. Žena pa je dobila drugi dan potrební denar.

Kaj je češka »čamara«? Za časa cesarjevega obiska v Pragi je igrala veliko ulogo češka čamara, ki je postala vsled energičnega nastopa praškega župana Srba »hoffhig«. Kaj pa je čamara? Na to odgovorja graški »Tagblatt« v svoji številki z dne 17. junija nastopno: »Čamara se ima zahvaliti za svojo eksistenco »cerebralnemu eksudatu paralitičnega češkega krojača«. Sokolska čepica pa je po definiciji tega lista »golaševa rena, produkt protinaturne spolske zveze med rešilnim pasom in vozno cokljo«. — Čestitamo nemškemu jeziku, da se v takih slučajih, ko kaže svojo kulturo na vrhuncu, tako obširno ahko poslužuje — tujih izrazov.

Po »Slov. Narodu«.

Brzobjavna poročila.

S kongresa francoske radikalne stranke. PARIZ 23. (B) V današnji seji kongresa radikalne stranke je imel predsednik Bourgeois govor proti klerikalizmu in je povdarjal potrebo, da se uvedejo socialne reforme na podlagi spoštovanja pred individualno lastnino. Ko je kongres še sklenil resolucije, s katerimi se vlada pozivlje, da še pred volitvami leta 1902 protirepublikanske in klerikalne funkcije zameni z drugimi, je bil kongres zaključen ob pevanju marsellaise in klici: Živela republika!

Jubilejna procesija na Dunaju.

DUNAJ 23. (B). Danes predpoludne se je vršila pod vodstvom kardinala knezo-nad-

škofa Grusche prva obeh jubilejnih procesij ob sodelovanju katoliških družeb, ob nenavadno veliki udeležbi prebivalstva in ob najkrasnejšem vremenu. Procesija se je pomikala od cerkve sv. Štefana po raznih ulicah notranjega mesta v tri cerkve in se je ob običajnih molitvah vračala v cerkev sv. Štefana.

Vznemirjenje na Španskem.

MADRID 23. (B) Glasom nekega poročila v »Agencia fabra« iz Valencije, obstoji tamkaj neko vznemirjenje vsled tega, ker da so našli neko kapel, v kateri je baje 12 mladih deklic pod pretvezo verskih vaj postalo žrtve nekega Pascala Gomeza.

Ruska carica.

PETROGRAD 23. (B) Minolo noč je carica spala s presledki. Temperatura in bitje žile omahujeta v normalnih mejah. Appetit je dober. Stanje novorojene velike kneginje je nespremenjeno.

Povrnitev F. Z. M. Becka.

DUNAJ 23. (B) Načelnik generalnega staba F. Z. M. baren Beck se je danes povrnil na Dunaj s potovanja generalnega staba na Sedmograjsko.

Iz italijanske komore.

RIM 23. (B) Komora je začela podrobno razpravo o ministerstvu za notranje stvari.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Cglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčij v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc

Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (rettine) »Meteor« in vse druge priprave za plinovo luč »Auer«.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.
Zaloga mēbljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konkurence.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoja
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenci nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst
••• T R S T •••
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vagal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Razpis

službe tajnika. Plača 1000 kron na leto. Zahteva se v govoru in pisavi sposobnost slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Glasbeno izobraženi imajo prednost. Prošnje do 1. avg. t. l.

Županstvo v Sežani

dne. 20. junija 1901.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghenga št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah

zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.

Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Remeljni v velikem izboru, bukove debla orebovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnišče.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z elikega trga v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, velikih sveč in torč od čebelnega voska, kakor tudi I. II. in III. vrste po nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stearinskih sveč in mila prvih tovarov po tovarniških cenah.

NB. Vkupe se po zelo ugodnih cenah pristen vosek, voščine in stearin kakor tudi ostanki pogrebnih sveč.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 4.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene golšarjeve 4.50 do 9. Velik izbor prvinskih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roku v Korninu od gl. 1.30 do 2.

Lastna poselnost: črtane močne snuje za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Josip Bizjak

urarski mojster v Trstu ulica Stadion 25. naznana slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vsih vrst, bodisi žepnih najfinjših kakor tudi velikih stenskih; obljublja, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Nova mlekarina

pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stoločno smetano. Ulica 8. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 novč., za na dom po 30 novč. liter. Rebula iz Brd po 32 novč. liter. Vinski očet po 12 novč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 novč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstropje priporoča častiti gospodi svojo izborno zalogo sukneneh blaga, gotovih oblek, perila vsake vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan. Vstreza vsakemu naročilu in po modri.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranj varno znamko, ki se nahaja na lončku.

Srečkanje

že v torek.

Glavni dobitnik v vrednosti

30.000 KRON

Srečke „Concordia“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

ože več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih naslednjih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglice, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane, stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vposiljavni zneska stane s poštnino prosto pošiljati: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštnino prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razslizajoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnino prosto pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepilo za želodce in živec, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje življenska

esena imenovana) — Lahko razstopljajoče zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaestorica steklenice 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljša sredstvo za rast las, 1 pusica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnino prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabim prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot s dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropaye Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gabloun, Gradec, Sibirj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajmi.

Samčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente: Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati in srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogo daj

Kdor potrebuje zaluzije, tkane lesene ali pletene rolete, železne ali lesene zatvornice za prodajalnice, naj se obrne naravnost na

Prvo hrvatsko toyarno žaluzij roletov, lesenih in železnih zatvornic in kartonaže

G. Skrbic

ZAG EB

Meduličeva ulica številka 16.

Ceniki brezplačno in franko. Varujte se potovalnih zastopnikov, ki zahtevajo denar v naprej.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od C. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko C. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz Visa	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz Visa	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

Kožnar in izdelovalec kap

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemanje se pošiljate vsake vrste in, kamor si bodi.

Cene zmerne.